

УДК 636.551.084.524.636.551.085.57

Ніщеменко М. П., доктор вет. наук, професор
Порошинська О. А. Стовбецька Л. С., Шмаюн С. С., Ємельяненко А. А., кандидати ветеринарних наук, доценти
Козій В. І., доктор ветеринарних наук, професор
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна
e-mail: nick.physiol@gmail.com ; e-mail: vasyl.koziy@btsau.edu.ua

ПЕРЕТРАВНІСТЬ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН У КУРОК-НЕСУЧОК ЗА ВПЛИВУ КОМПЛЕКСУ НАНОХЕЛАТІВ І ВІТАМІНУ Е

На сьогодні відомо, що галузь птахівництва є однією з розвинутих на Україні та продовжує активно розвиватись. Значні наукові результати отримані вченими завдяки дослідженню нових методів годівлі, використання біологічно активних добавок, а також утримання. Нові розробки сприяють збільшенню продуктивності птиці, забезпечують її збереження. Особливо це стосується продуктивності курок-несучок, генетичний потенціал яких має велике значення, оскільки сприяє подальшому зростанню яйценосності. Крім того, подальше вивчення рівня годівлі та застосування нових біологічно активних препаратів, за даними вчених [1], сприяє збільшенню як ячної продуктивності, так і високим приростам маси тіла у молодняку різних видів птиці. Звідси, наукові паці присвячені вивченню фізіологічних та біохімічних механізмів обміну речовин особливо у птиці мають величезне значення [2]. Відомо, що нестача, або відсутність деяких поживних речовин у складі раціону неодмінно має негативний вплив як на здоров'я тварин, так і на рівень її продуктивності. Особливо негативно впливає розбалансованість раціонів на ріст, розвиток і продуктивність птиці взагалі, та курок-несучок зокрема. Крім того відомо, що при годівлі курей необхідно завжди враховувати біологічні особливості анатомічної будови – відсутність зубів, короткий травний тракт, велика швидкість проходження поживних речовин по органах травлення [3,4].

Відомо, що раціон, до складу якого входять неповноцінні білки, речовини що мають низьку перетравність або надлишкову кількість окремих елементів живлення, мають значний негативний ефект як не продуктивність так і на здоров'я тварин та птиці. Крім того згадані фактори можуть викликати активні зниження імунітету.

На нашу думку, необхідно також пам'ятати, що високі темпи розвитку птахівництва мають певний вплив як на біологічний захист птиці, так і одночасний вплив на безпечність отриманої продукції. Вже декілька років поспіль в США та країнах Євросоюзу заборонено застосування антибіотиків. Поки що частково заборона вводиться і не Україні, що викликає нові проблеми, пов'язані з необхідністю підтримки на високому рівні стан здоров'я різних видів птиці. Обмеження, а також цілковита заборона кормових антибіотиків мають бути замінені новими препаратами, які можуть замінити антибіотики, але вони повинні бути безпечними як для птиці, так і для здоров'я людей.

Вивчення впливу наноаквахелатних розчинів біогенних та біоцидних металів проводиться вже декілька років вченими України, на різних видах сільськогосподарських тварин та птиці з метою встановлення можливих змін фізіологічних параметрів. Зокрема, нами вивчається вплив водних розчинів наноаквахелатів селену, цинку разом з вітаміном Е. Згадані аквахелати за повідомленнями [5,6] мають антиоксидантні й антимікробні властивості, крім того позитивно впливають на процеси травлення та імунний захист у птиці та сприяють підвищенню яйценосності [5].

Проведеними експериментами у виробничих та лабораторних умовах встановлено позитивний вплив застосованих нами наноаквахелатів селену, цинку разом з вітаміном Е на показники фізіологічного стану курок-несучок. Крім того, відмічено, що застосування водних розчинів нанохелатів Селену, Цинку в комплексі з вітаміном Е сприяють збільшенню перетравності компонентів корму, яка була кращою у дослідній групі і

становила протеїну – 90,1%, жиру – 78,4-80,6%, а перетравність клітковини не зазнала вірогідних змін та була на рівні контрольної групи птиці. Покращення перетравності поживних речовин корму можна пояснити тим, що Селен, Цинк в комплексі з вітаміном Е збільшують активність травних ферментів органів травлення птиці [7].

Також встановлено, що застосований нами комплекс біологічно активних речовин позитивно вплинув і на несучість курей породи Ломан Браун, яка зросла на 5,3%, порівняно з контролем. Проведеними на курках несучках дослідженнями, також було визначено оптимальні дози Селену, Цинку в комплексі з вітаміном Е.

Висновки:

1. Згодовування крам-несучкам наноаквахелатів Селену, Цинку в комплексі з вітаміном Е сприяють покращенню перетравності поживних речовин та засвоєнню організмом птиці протеїну та жиру, які входять до складу раціону, а перетравність клітковини не зазнала змін.

2. Ячна продуктивність у курей дослідних груп зросла порівняно з контролем на 5,3%.

Література

1. Нанотехнологія у ветеринарній медицині / В. Б. Борисевич, Б.В.Борисевич, В. Г. Каплуненко, Косінов М.В та ін. (ред. проф. В.Б.Борисевич, проф. В.Г. Каплуненко). Київ: Лира, 2009. 232 с.

2. Effects of nanosize zinc oxide on zinc retention, eggshell quality, immune response and serum parameters of aged laying hens / Y. H. Tsai [et al.] // *Animal Feed Science and Technology*. 2016. Vol. 213. P. 99–107.

3. Фисинин В.М. Биотехнологический прогресс в питании птицы и некоторые практические аспекты // *Сельскохозяйственная биология*. 1997. №2. С. 112-121.

4. Lina, T., Jianyang, J., Fenghua, Z., Huiying, R., Wenli, L. (2009) Effect of nano-zinc oxide on the production and dressing performance of broiler / T. Lina [et al.] // *Chinese Agricultural Science Bulletin*. 2009. Issues 2. P. 3.

5. Нанотехнологія у ветеринарній медицині / В. Б. Борисевич, Б.В.Борисевич, В. Г. Каплуненко, Косінов М.В та ін. (ред. проф. В.Б.Борисевич, проф. В.Г. Каплуненко). Київ: Лира, 2009. – 232 с.

6. Ніщепенко М.П., Омельчук О.В., Каплуненко В.Г., Трокоз В.О. Гематологічні показники у курок-несучок за впливу нанохелатів селену, цинку та вітаміну Е. Київ: 2019. *Наук. доповіді НУБіП України*. №6, (82). С.198-199.

7. Ніщепенко М.П., Омельчук О.В. Деякі зміни мінерального обміну і продуктивності курей за впливу нанохелатів селену, цинку та вітаміну Е. Матеріали міжнародної науково – практичної конференції «Актуальні проблеми фізіології та біохімії тварин», Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ; 2019. С.40-41.

УДК 619:636:591:579

Панасенко О. С., кандидат ветеринарних наук, доцент
Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна
e-mail: alpanas@ukr.net

АНАЛІЗ ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНИХ РОЗТИНІВ СТРАУСІВ В УМОВАХ СЕКЦІЙНОГО ЗАЛУ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ СУМСЬКОГО НАУ

Актуальність проблеми. Страусів розводять в усіх країнах світу, що обумовлено невибагливістю даної птиці в утриманні, високими харчовими властивостями м'яса страусів та високою економічною рентабельністю даної галузі [1, 2, 3]. У публікаціях в Україні є